

عنوان: بررسی تاثیر آگاهی مادران باردار در خصوص تغذیه دوران بارداری بر تولد نوزاد کم وزن (LBW) در مرکز بهداشت شماره 2 اصفهان در سال های 1387-1386
نویسندگان: نادیا رحیمی (کارشناس مامایی مرکز بهداشت شماره 2 اصفهان) - نفیسه آهنی (کارشناس مامایی مرکز بهداشت شماره 2 اصفهان) - دکتر فاطمه سخنوری (پزشک مرکز بهداشت شماره 2 اصفهان)

مقدمه: دوران بارداری تغییرات فیزیولوژیک زیادی را در بدن مادر بوجود می آورد. عوامل متعددی در شکل گیری روند صحیح بارداری و نتیجه آن موثر هستند یکی از مهمترین این عوامل، تغذیه مادر باردار است زیرا رشد و نمو جنین با تغذیه مادر ارتباط تنگاتنگ دارد میزان بروز تولد نوزاد کم وزن (LBW) یکی از شاخص های بهداشتی است نوزادانی که با وزن کمتر از 2500 گرم متولد میشوند بیشتر در معرض ابتلا به سوء تغذیه و بیماریهای مختلف بوده و خطر مرگ و میر در آنان بیشتر از نوزادانی است که با وزن طبیعی متولد شده اند بطوریکه دوسوم کل مرگهای نوزادی مربوط به نوزادان کم وزن و موالید زود هنگام است. رابطه بین وزن هنگام تولد و میزان رشد آینده کودک مورد توجه بسیاری از محققین قرار گرفته و تحقیقات نشان داده است که اگر چه نوزادان با وزن کم تولد در دوران نوزادی رشد سریعتری دارند، ولی به وزن و قدی که نوزادان متولد شده با وزن طبیعی دست خواهند یافت، نخواهند رسید، بطوریکه این نوزادان در دوران نوجوانی و بزرگسالی از همسالان خود کوتاه تر میباشند دانش مادر در زمینه رعایت تنوع و تعادل در بارداری و نقش آن در وزن گیری مناسب نوزاد، سهم مهمی در تامین سلامت مادر و نوزاد دارد

مواد و روشها: این مطالعه توصیفی-تحلیلی است که داده های آن از طریق ابزارهای پایش *impac* و شاخص های ذیح حیاتی استخراج گردیده است جمعیت مورد مطالعه از بین مادران زایمان کرده طی شش ماه قبل از انجام پایش انتخاب گردیده اند و بدین منظور در هر خانه بهداشت از بین مادران زایمان کرده 6 مادر بصورت تصادفی انتخاب و از طریق مصاحبه آگاهی مادران منتخب در خصوص تغذیه دوران بارداری و نحوه صحیح مصرف مکمل ها بررسی گردیده است و داده های مربوطه در نرم افزار پایش *impac* ثبت و توسط همان نرم افزار تحلیل گردیده است.

نتایج: آمار نشان میدهد که میزان آگاهی مادران باردار در خصوص تغذیه دوران بارداری و نحوه صحیح استفاده از مکمل های دوران بارداری در طی سالهای 86 و 87 در خانه های بهداشت از 73 درصد به 100 درصد و تولد نوزاد کم وزن از 10/93 در صد به 9/07 درصد رسیده است.

بحث و نتیجه گیری: بررسی ها نشان میدهد در هر سال 22 میلیون نوزاد با وزن کم هنگام تولد در کشورهای در حال توسعه به دنیا می آیند. در حدود 17 درصد از نوزادان به دنیا آمده در هر سال، کمتر از 2500 گرم وزن دارند که بیشتر آنان متعلق به کشورهای در حال توسعه می باشند در سال 1990، 24 میلیون نوزاد با وزن هنگام تولد کمتر از 2500 گرم به دنیا آمده اند که 90 درصد آنان در کشورهای در حال توسعه متولد شده اند. آمار مربوط به مرکز بهداشت شماره 2 اصفهان حاکی از آن است که افزایش دسترسی به خدمات مراقبتی و آموزشی به زنان باردار در طول دوران بارداری و نیز ارتقا آگاهی در زمینه تغذیه و مکمل یاری در دوران بارداری گامی موثر در ارتقا شاخص های سلامت بخصوص کمبود وزن هنگام تولد میباشد که بایستی به عنوان راهکاری موثر در پیشگیری از تولد نوزادان کم وزن مد نظر قرار گیرد.

لغات کلیدی: *impac* (مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران)